

## GRUPUL ȘCOLAR AGRICOL VOINEȘTI

PROFESOR COORDONATOR: MARIN MIOARA

### COLECTIVUL DE REDACȚIE :

Prof. CONSTANTINESCU ION  
Prof. TIȚA IULIA  
prof. VLĂDUCĂ CARMEN  
prof. MARIN MIOARA  
prof. BRATU VALERIA  
prof. dr. IUREA IONUȚ  
prof. dr. ANDREESCU LUCICA  
prof. TUDORACHE ELENA  
CĂTĂLINA

ELEVII : ZĂBAVĂ ALEXANDRU

### TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ :

OLARU ADRIAN GHEORGHE

Mulțumim celor care s-au implicat în realizarea acestui număr al revistei.

Elevii care doresc să publice materiale în revista școlii se pot adresa :

- prof. Marin Mioara
- inf. Olaru Adrian Gheorghe



## EDUCAȚIA PE TOT PARCURSUL VIEȚII - O PRIORITATE A SISTEMELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT GLOBALE

Cerințele noului secol au ridicat peste tot în lume întrebări precum: 'până când' și 'prin ce metode' învățăm? De la angajatori, autorități și până la fiecare individ în parte, răspunsul pare să fie unanim: învățarea permanentă nu mai e un lux, ci o condiție necesară pentru adaptarea la cerințele profesionale, sociale, economice și informaționale mereu în schimbare.

În ultimii ani, educația pe tot parcursul vieții (life long learning) a devenit o prioritate a sistemelor de învățământ la nivel global. Chiar dacă rolul educației de bază, formale, rămâne esențial, învățarea permanentă, împreună cu educația nonformală, vin să personalizeze și să dezvolte aptitudini cât mai aproape de cerințele pieței și societății, pe de o parte, și pricepera și sufletul celui care învață, pe de altă parte.

### ● Programele europene de învățare pe tot parcursul vieții

Comisia Europeană a reunit inițiativele sale privind educația și formarea sub o singură umbrelă – Programul de învățare pe tot parcursul vieții. Acesta are patru subprograme – Comenius (pentru învățământul preuniversitar), Erasmus (pentru învățământul superior), Leonardo da Vinci (pentru educație și formare profesională) și Grundtvig (pentru educația adulților) – și oferă persoanelor de orice vârstă oportunități de a studia oriunde în Europa.

● **Comenius** este prima componentă a „Programului de Învățare pe Tot Parcursul Vieții”. Se adresează instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat și private (de la grădinițe la școli postliceale) și tuturor celor care își desfășoară activitatea în acest sector. Comenius sprijină financiar realizarea de parteneriate școlare, proiecte de formare a personalului didactic, rețele de parteneriat școlar, precum și participarea la stagii de formare inițială și continuă pentru creșterea calității și consolidării dimensiunii europene în educație.

● **Erasmus** destinat învățământului superior și are printre obiectivele cheie creșterea calității și volumului mobilităților studenților și a cadrelor didactice în Europa, cooperarea multilaterală între instituțiile de învățământ superior din Europa, precum și mărirea gradului de transparență și compatibilitate între învățământul superior și calificările profesionale obținute în Europa.

● **Leonardo da Vinci** vizează cooperarea transnațională în domeniul formării profesionale a forței de muncă. Scopul său este acela de a crește calitatea sistemelor și practicilor de formare profesională, de a asigura instrumente moderne și noi abordări în formarea profesională pe parcursul vieții.

● **Grundtvig** își propune să ofere alternative educaționale și să îmbunătățească accesul celor care, indiferent de vârstă, doresc să dobândească noi competente prin forme de educația adulților. Grundtvig vine în întâmpinarea nevoilor de predare/învățare ale adulților și se adresează instituțiilor sau organizațiilor care asigură sau facilitează educația acestora.

Programele europene de educație, formare profesională și tineret sunt gestionate în România de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDFP) din subordinea Ministerului Educației, Cercetării Tineretului și Sportului. Educația nonformală are loc, așa cum spune și denumirea, în afara mediului formal, în afara a ceea ce se întâmplă la școală, la universitate sau alte programe acreditate de formare. Este flexibilă, dar urmărește o serie de obiective de învățare, fapt ce îl motivează și îl responsabilizează pe cel care învață. Conducerea unității de învățământ, crează mediul implementării învățării nonformale prin dezvoltarea proiectelor comunitare, cu rezultate deosebite în educația elevilor prin deprinderea și dezvoltarea de competențe profesionale, lingvistice, social-civice și culturale.

**Prof. Constantinescu Ion – director Grupul □colar Agricol Voinești**

## NICOLAI TESLA

Nicolai Tesla s-a născut la 28 iunie 1856, în cătunul Similian, aflat pe atunci în provincia militară austro-ungară Lica (ulterior Croația), care era locuită de vlahi. Numele inițial de familie al lui Tesla era Drăgan(ici), nume vechi românesc, frecvent în Balcani. În timp, numele de familie a fost înlocuit cu Tesla, care poate deriva de la unealta dulgherilor.

De cand era copil și l-a citit pe Jules Verne, n-a avut nici un dubiu că o călătorie de la Pământ la Lună va fi posibilă. Nicolai Tesla urmează cursurile de inginerie de la Politehnica din Graz (1875-1881), apoi lucrează la Budapesta, Paris, în cadrul Companiei Edison (1882), la Strasbourg (1884), după care pleacă în S.U.A., din 1891 devenind cetățean american. Unul dintre țelurile lui a fost să creeze un aparat de zbor fără aripi și fără combustibil la bord. Ideea se baza pe un sistem electro-mecanic reîncărcabil de la stații spațiale. Forma acestui aparat, pentru reducerea frecărilor cu aerul, urma să fie alungită sau “de farfurie”. Nu s-a știut niciodată dacă a lucrat concret la un astfel de proiect, dar după moartea sa, la 8 ianuarie 1943, agenții F.B.I. i-au răscolit camera de la New Yorker Hotel și i-au confiscat, toate notițele și tot ce-i aparținea, inclusiv cele din seiful hotelului. Departamentul de Război le-a trecut, apoi, la “top secret”. Cele mai îndrăznețe țeluri ale lui Tesla erau legate de explorarea spațiului cosmic în aeronave ghidate de la un centru terestru. În filmul postului de televiziune englez BBC, “Maestrii ionosferei”, se arată că Nicolai Tesla a fost primul care a folosit ionosfera (acea parte a atmosferei încărcată cu ioni, importantă pentru transmisia undelor radio) în scop științific, în folosul umanității. Voia să se folosească de ionosferă ca furnizor al energiei necesare vehiculelor spațiale. Din mai 1898, demonstrase public ghidarea unui vas – robot prin unde radio, la Expoziția Electrică din Madison Square Garden. În 1899, Tesla a comunicat că a înregistrat semnale radio cosmice, în laboratorul său din Colorado Springs, dar a fost luat în derâdere. Timp de 50 de ani (din 86 câți a trăit) a studiat semnalele interplanetare.

### **Experimentele românului au uluit epoca**

Din cauza unor astfel de cercetări, s-a ales cu eticheta de “savant nebun”. Turnul Wardenclyffe, proiectul lui Tesla, avea și scopul de a stabili contacte cu alte planete din sistemul nostru solar. Despre modul cum îi veneau ideile, Tesla a lăsat mărturie în autobiografia sa, “Invențiile mele”, cât și în mărturisirile făcute prietenului și biografului său, John O’Neil: “Când am în gând o invenție, pot sta luni sau ani doar cu ideea în cap. Nu mă gândesc conștient s-o dezvolt, dar îmi umblă prin cap. Aceasta este perioada de incubație. Apoi, mă concentrez asupra ei, aleg câteva probleme pe care le ridică, și când simt că le voi rezolva, chiar așa se întâmplă: brusc, se leagă toate la un moment dat și ies la suprafață și din subconștient. Înainte de a trasa prima schiță, întreaga idee este dezvoltată în mintea mea. Tot în minte fac ajustările, corecțiile și chiar manevrez dispozitivul respectiv. Și fără să fac vreo schiță, pot da lucrătorilor dimensiunile exacte până în cele mai mici detalii. Numai când sunt absolut convins de funcționalitatea invenției, mă apuc să desenez. Eu nici nu fac diferența între a manevra dispozitivul în minte sau în realitate. Merge la fel.” O’Neil îl cataloga ca pe “un om cu puteri psihice deosebite”, care memora cărți întregi, având o memorie fotografică formidabilă. Dar se temea să recunoască public acest lucru. Tesla vizualiza cu ochii minții “aparate de zbor care, peste multe generații, se vor putea conecta la roata energetică a Cosmosului, de unde să-și extragă puterea, în oricare punct al Universului”. La 3 ianuarie 1928, Tesla obținea patentul pentru un aparat de zbor care putea decola și ateriza pe verticala, cu ajutorul unui rotor cu elice! Lui Nicolai Tesla, omenirea îi datorează primul sistem de comunicație wireless, primii roboți, prima telecomandă, aparate de zbor cu decolare verticală etc.

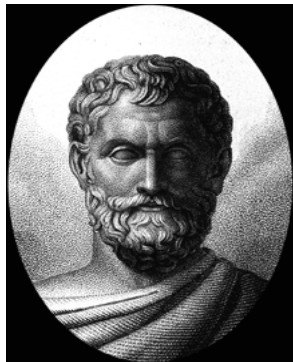
Invențiile, precum și munca teoretică ale lui Tesla au pus bazele cunoștințelor moderne despre curentul alternativ, puterea electrică, sistemele de curent alternativ, incluzând sistemele polifazate, sistemele de distribuție a puterii și motorul pe curent alternativ, care au determinat cea de-a doua Revoluție Industrială. Una dintre cele mai importante invenții ale sale este generatorul de curent alternativ, contribuind de asemenea la construirea hidrocentralei de lângă Cascada Niagara.

În Statele Unite ale Americii, faima lui Tesla rivalizează în istorie și cultură populară cu cea a altui mare inventator Thomas Edison. După demonstrația sa de transmisie de semnale fără fir în anul 1893 și după ce a câștigat în "Războiul Curentilor", dovedind avantajele transmisiei la distanță a curentului alternativ, în comparație cu curentul continuu, al cărui adept era Edison, el a fost recunoscut drept cel mai mare inginer electrician al Americii. O mare parte din munca sa de început a pus bazele ingineriei electrice moderne, iar descoperirile sale științifice sunt de o importanță colosală.

**Prof. ing. Bratu Valeria**

## THALES DIN MILET- VIATA UNUI FILOZOF

Thales a fost un filozof grec care a trăit între anii 624 – 546 î.e.n. Deși nici una dintre scrierile lui nu a fost găsită, cunoaștem munca sa din scrierile altora.



Thales este considerat tatăl științelor în Grecia, matematician și filozof. El este prima persoană care și-a pus întrebări despre natura universului și a dat răspunsuri care nu luau în considerare zeii și demonii. Renunțarea la mitologie a fost un pas crucial în gândirea științifică și a condus la o explozie intelectuală care a durat sute de ani.

Thales a fost fondatorul filozofiei grecești și al Școlii Milesiene a cosmologiștilor. El a fost contemporan cu Solon și Cresus și a fost considerat unul din Cei Șapte Înțelepți – șapte oameni care au trăit între anii 620 – 550 î.e.n., și care, prin înțelepciunea lor, s-au distins ca legislatori, conducători, sfetnici sau autori de maxime.

Pentru că nu căuta întotdeauna răspunsuri la probleme practice, Thales era văzut de unii oameni ca un om înțelept dar imprudent: o scriere a lui Platon ni-l prezintă căzând într-o fântână pentru că era prea ocupat să studieze stelele. Totuși, această aparent imprudentă observare a stelelor a condus la aplicații practice în navigație: el a studiat mișcarea stelelor din Carul Mic după care navigau fenicienii. În plus, el a demonstrat caracterul practic al filozofiei sale când și-a folosit cunoștințele ca să precizeze o recoltă bogată de măslin și să pună monopol pe presele de ulei de măsline.

Thales a călătorit foarte mult fiind implicat și în comerț. În timpul călătoriilor a adunat o mulțime de cunoștințe pe care le-a dat lumii grecești. De exemplu, Herodot povestește cum a prezis eclipsa de soare din 585 î.e.n. folosind cercetările și cunoștințele dobândite de la preoții babilonieni.

Thales a fost primul filozof grec care a introdus noțiunea de element material primar al tuturor lucrurilor și fenomenelor cosmice și pe care l-a identificat ca fiind *apa*. Importanța apei în viață și în natură a fost, probabil, principalul motiv care l-a condus pe Thales la această concluzie. În Teologia Orhică este precizat că „apa există de la începuturi și ea este materia din care s-a solidificat pământul”.

Hieronimus din Rhodos ne povestește cum a măsurat Thales piramidele din Egipt folosind umbrele (a determinat momentul zilei în care umbra noastră este egală cu înălțimea). Călătoriile în Egipt l-au determinat pe Thales să aprofundeze studiul geometriei. Teoremele geometrice elaborate de el au constituit temelia matematicii grecești.

Thales a demonstrat că:

- 1) un cerc este împărțit în două părți egale de diametru;
- 2) unghiurile bazei unui triunghi isoscel sunt egale;
- 3) unghiurile opuse la vârf sunt egale;
- 4) unghiurile corespunzătoare într-un triunghi au laturi proporționale. Utilizarea acestor patru teoreme a făcut posibilă estimarea distanțelor.

Diogenius Laertius, în cartea „Viețile și opiniile marilor filozofi” ne spune că „Thales a fost primul care a determinat cursa soarelui de la un solstițiu la celălalt și a declarat că mărimea soarelui ar fi a 720-a parte din cercul solar, și mărimea lunii ar fi aceeași fracție din cercul lunar. Se spune că el a descoperit cele patru anotimpuri ale anului și l-a împărțit în 365 de zile”.

Thales a fost unul dintre cei mai importanți oameni ai timpului său, atât ca filozof și om de știință cât și ca om de stat și legiuitor prin maximele și zicerile sale.

Thales a murit la o vârstă înaintată în timpul unor manifestări sportive datorită căldurii excesive.

Pe mormântul său este o inscripție care spune:

„Aici, într-un mormânt strâmt zace marele Thales;  
totuși renumita sa înțelepciune a ajuns la ceruri”.

Ar fi ideal să călcăm pe urmele marelui filozof măcar urmându-i îndemnul: „Câștigă-ți frumusețea nu la înfățișare, ci la felul de viață”.

**Prof. Carmen Vlăducă**

**Prof. Dr. Docent NICOLAE ȘTEFAN, simbol și speranță**

**pentru GRUPUL ȘCOLAR AGRICOL VOINEȘTI**

Motto:

**„A scrie istoria, este o datorie pentru omenire, a o adapta cu ce ai aflat, e o obligație pentru fiecare”.** Nicolae Iorga

**„Țara are nevoie de oameni luminați, de oameni cu talent, de oameni fără preget în muncă, de entuziaști ai creației”.** Gheorghe Ionescu – Șișești

S-au împlinit 56 ani, de când domnul prof. dr. docent Nicolae Ștefan, actualmente membru titular al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură, președintele Secției de Horticultură și președinte de onoare al Societății Române de Horticultură, a înființat pe lângă S.C.D.P. Voinești, Școala Profesională Pomicolă în 1955, care devine Școală Tehnică Horticolă în 1962, Liceu Agricol cu profil Horticol în 1966, Liceu Agroindustrial mai târziu și Grup Școlar Agricol după 1991.

După 1990, Conducerea școlii a hotărât diversificarea profilelor, domeniilor și calificărilor pe activități solicitate pe piața muncii, care bineînțeles s-au abătut de la tradiția liceului. Nu trebuie să uităm că vocația naturală, tradiția, prezentul și viitorul acestei zone este cultura pomilor fructiferi și mai ales a mărului, astfel încât trebuie regândită structura actuală a specializărilor, iar Horticultura și Protecția plantelor trebuie neapărat să reapară în următorii ani, ca specializări de bază în școala noastră.

Voineștiul, hărăzit de Dumnezeu și sfințit de oameni harnici, a fost bimecuvântat de-a lungul timpului și cinștim memoria tuturor specialiștilor de mare ținută, cu realizări în cercetarea pomicolă românească, cadrelor didactice, personalului administrativ, managerilor și agenților economici, slujitorii merituoși și de la începuturi până astăzi, pentru dragostea și pasiunea cu care au format multe generații de profesioniști, oameni de nădejde ai societății.

În semn de recunoștință pentru contribuția deosebită adusă de către distinsul Prof. Dr. Docent Nicolae Ștefan, în dezvoltarea pomiculturii din bazinul Dambovița și a învățământului agricol, ca unul din principalii fondatori ai Școlii Horticole din Voinești, Primăria împreună cu Personalul didactic și Conducerea liceului, au luat hotărârea ca Grupul Școlar Agricol să poarte sigla „Nicolae Ștefan”. Reprezintă România timp de 40 de ani în S.I.S.H., la F.A.O. și C.A.E.R. 1962-1974, la congrese și manifestări științifice internaționale, este stegarul generației sale de agronomi și mai nou, coordonator al lucrării „Horticultura României de-a lungul timpului”.

Așteptăm și rugăm cu această ocazie, Primăria și organele abilitate, să finalizeze clădirea școlii noastre și să aducă pe frontispiciu, plinătatea instituției Grup Școlar Agricol „Nicolae Ștefan”, dat fiind faptul că aprobările sunt finalizate din 2005, după Aniversarea a 50 de ani de la înființarea primei Școli Horticole.

Se spune în înțelepciunea populară „Faptele ce nu se scriu se uită”, așadar urmăriți **realizările omului Nicolae Ștefan:**

Ștefan Nicolae născut la 18 decembrie 1923, la Ploiești absolvent *Cum laudae* al Facultății de Agronomie București (1948) a obținut titlul de inginer agronom și Candidat în științe agricole al Academiei Agricole K.A. Timiriachev – Moscova (1949-1952), devenind „doctor în agronomie” cu teza „Înmulțirea prunului pe rădăcini proprii”. Specializare un an în S.U.A., Universitatea Californiei – Berkeley (1964-1965). Titlul de „Doctor docent în științe” (1972), membru titular al A.S.A.S. (din 1969), laureat al Academiei Române cu premiul „Gheorghe Doja” (1967) și conducător științific de doctoranzi (din 1972).

Ocupă importante funcții de conducere în aparatul administrativ, în învățământ și cercetare: Director al Direcției pomicultură și viticultură din M.A. și loctiitor al I.C.H.V. București-Băneasa (1957-1962); vicepreședinte al C.S.A. (1962-1965); șeful departamentului pentru valorificarea legumelor și fructelor (1965-1969); prim adjunct al ministrului agriculturii și silviculturii (1969-1974); prim adjunct al ministrului comerțului exterior al cooperării economice internaționale (1975-1978); ambasador al României în Iran, Afganistan și Oman (1978-1986); adjunct al ministrului industriei alimentare (1986-1989); ministru al agriculturii și alimentației (1990); director general adjunct al S.C. Agroexport ESA (1993-2002); președinte al secției de horticultură din A.S.A.S. (1990-1997) și (2003-2008); vicepreședinte al A.S.A.S. (1997-2001); profesor de pomicultură în învățământul superior agricol (1953-2002); conducător științific a 31 de doctoranzi (din 1972).

Cu nivel înalt de pregătire profesională are inițiative și realizări deosebite în toate funcțiile obținute: modernizarea pomiculturii și viticulturii prin transpunerea în practică a zonării și micro zonării soiurilor; introducerea sistemelor de livezi intensive și superintensive (piersicăriile din Dobrogea, livezile de măr de pe Valea Dâmboviței); organizarea D.V.L.F. și a rețelei de I.L.F.-uri pentru contractarea și desfășurarea legumelor și fructelor (inclusiv a depozitelor de păstrare; extinderea relațiilor tehnico-științifice și economice internaționale; organizarea institutelor de cercetări horti-viticole și de valorificare a legumelor și fructelor (inclusiv rețeaua de stațiuni experimentale); inițierea unor legi și regulamente privind progresul în agricultură (Legea fondului funciar nr.18/1991, Legea arendării nr. 16/1994 etc.).

Ca profesor și om de știință, contribuie la formarea cadrelor tehnice și a cercetărilor în domeniul pomiculturii, inclusiv la pregătirea superioară a lor prin doctorat.neobosit, scriitor de literatură tehnico-științifică și de propagare a noului prin revista „Grădina, Via, Livada”, ca responsabil al Colegiului de Redacție (1953-1970), prin *Lucrările științifice* ale institutelor I.C.H.V. și I.C.P.V.L.F. în care a fost implicat prin colectivele de coordonare și redactare în care a activat (Pomologia R.S.R. în 8 volume). Publică singur sau în colaborare: Îndrumătorul pomiculturii (1960 și 1972), Pepiniera de pomi (1960 și 1964), Pomicultura specială (1961), Aspecte din legumicultură S.U.A. (1967), Agrotehnică și Horticultură (curs 1968) etc.

Reprezintă România timp de 40 de ani în S.I.S.H., la F.A.O. și C.A.E.R. 1962-1974, la congrese și manifestări științifice internaționale, este stegarul generației sale de agronomi și mai nou, coordonator al lucrărilor „Horticultura României de-a lungul timpului”.

Pentru sprijinul neprețuit și constant, în numele tuturor celor care l-au cunoscut, îi aducem omagiul și respectul nostru, dorindu-i sănătate și putere de muncă, viață lungă și bucuria de a vedea scris pe frontispiciu școlii, **Grup Școlar Agricol „Nicolae Ștefan”**.

dr. ing. prof. Andreescu Lucica

Licența istorică, și în cazul altor personaje ale nuvelei, atestă intuiția lui Negruzzi de a se îndepărta de realul vieții și de a converti *persoana* în *personaj*. Exemplul cel mai spectaculos este legat de figura vornicului Moțoc, pe care Negruzzi o reface printr-o grefă în care, în egală măsură, îl implică și pe domnitor, căruia îi atribuie fără teme istoric, o sentință de moarte. Este vorba despre episodul morții lui Moțoc. Adevărul istoric este că Moțoc a murit în exil, în Polonia, și nu ucis de mulțimea răzvrătită. Sfârșitul vornicului, așa cum apare în nuvelă, este “împrumutat” de autor de la o altă victimă a istoriei, Batiște Veveli. Rostul grefei și, implicit, al licenței este ușor de înțeles: trădătorul are parte de moartea potrivită felului său de a fi. Și în acest caz, *persoana* este redimensionată, convertită într-un *personaj* în care detectăm nu semnificația restrânsă și accidentală a individului real, ci semnificațiile mai grave și mai ample ce se ascund în tipul moral al versatilului pe care-l propune *personajul*.

Exemplele amintite fac evident faptul că între *persoană* și *personaj* apare o distanță, chiar și atunci când *personajul* pare să rămână legat de o *persoană*, deci de ordinea reală a vieții pe care, cum s-a spus, literatura o imită. Nu trebuie să uităm, însă, că, în egală măsură, literatura imită și...literatura. Orice operă literară concretă este conectată prin instituțiile literaturii, la universul ideal al acestei arte. *Genul, specia, tema, tipul* sunt, în cazul nostru, instituțiile prin care nuvela lui Negruzzi participă la universul literaturii, dar, mai ales în cazul personajului poate fi probată această participare?

În mod obișnuit, răspunsul la o astfel de întrebare ne antrenează într-o zonă a ipoteticului deoarece, pe lângă faptul că, de cele mai multe ori, lipsesc probele, chiar atunci când dispunem de mărturiile autorilor, nu trebuie să uităm că poate interveni și așa-numita “eroare” a intenționalității. Legat însă de exemplul la care ne-am oprit există, totuși, un început de probă: cu trei ani înainte de publicarea nuvelei “**Alexandru Lăpușeanul**”, în 1837, Negruzzi, cunoscut și ca traducător, publica la tipografia Eliade o traducere din V. Hugo “**Angelo, tiranul Padovei**”. Traducerea este o dovadă a faptului că, anterior nuvelei, a existat un model literar bine cunoscut autorului. Influența exercitată asupra autorului de literatura romantică pe care a cunoscut-o, și din care a tradus, nu poate face obiectul unei cuantificări. Dar nu lipsește argumentul pentru a susține ipoteza că există și un al doilea factor, identificabil, pe seama căruia putem explica cel puțin atracția lui Negruzzi pentru un anume *tip de personaj*. Valori duale, personajele nuvelei istorice pe care i-o datorăm lui C. Negruzzi sunt concrete, simultane, atât la realul vieții, întreținând, și nu numai prin onomastică, legături puternice cu modele reale, cât și la ordinea ideală a literaturii, de care se lasă *modelate* și pe care, ulterior, au modelat-o. Este suficient, spre a susține ultima afirmație, să amintim rolul jucat de opera lui Negruzzi asupra continuatorului său imediat, Alexandru Odobescu.

Prof. Tudorache Elena Cătălina

## DE LA PERSOANĂ LA PERSONAJ

În operele literare, existența umană este ilustrată prin intermediul *personajelor*. Spre deosebire de *persoană*, concept cu care operăm în ordinea imediată a vieții pentru a numi o manifestare a naturii, o valoare ce aparține universului real, o existență concretă, spontană, cu statut de accident, materializată într-un individ, purtător al unui adevăr particular, *personajul* nu este mai mult decât un artificiu, o valoare ce aparține universului ideal, al literaturii, o existență abstractă, dar intențională, cu statut de elaborat, destinat să ilustreze un tip uman, purtător al unui adevăr general.

Personajul, s-a spus, este, într-o operă literară, principalul factor de ordine, care face posibilă organizarea construcției epice sau dramatice prin ordonarea *motivelor* corelate spre a compune *subiectul*. Existența personajului devine semnificativă prin ceea ce face, fie în ordinea exterioară a vieții, în existența socială, fie în ordinea interioară, a vieții sufletești. Atunci când îi sunt urmărite relațiile cu alte personaje se conturează, ca regulă generală, o conflictualitate a vieții. Efectul, în acest caz, este o imagine a lumii ca realitate conflictuală, scindată, măcinată de tensiuni morale, sociale, erotice, politice etc. Dar, cum se întâmplă în literatura modernă, personajul poate fi urmărit și în relație cu sine însuși, prin consemnarea aspectelor ce țin de viața sa interioară. Este înregistrat astfel spectacolul oferit de o entitate scindată, contradictorie, construită din tensiuni ce fac evidentă o viață interioară, și ea conflictuală, a personajului.

Ca și operă literară, personajul poate fi construit prin *asemănare* cu realul vieții, atunci când este, de fapt, *proiecția unei persoane* ce-i servește drept model, cum se întâmplă, spre exemplu, în literatura memorialistică. Dar mult mai frecvent este cazul personajului construit prin *analogie* cu realul vieții, imagine de sinteză ce are la bază un model difuz ale cărui componente, în cazul literaturii de ficțiune, nu aparțin numai realului.

Toate aceste distincții pot deveni mai clare dacă ne oprim și asupra unui exemplu. Am putea urmări, de pildă, procesul de conversiune a unei *persoane* într-un *personaj* literar spre a reține modalitatea prin care între cele două realități desemnate cu ajutorul conceptelor în discuție intervine un spațiu separator, care ascunde și un avertisment: *nu trebuie să le confundăm*.

Prima noastră nuvelă de inspirație istorică, „**Alexandru Lăpușneanul**”, de C.Negruzzi, este, cum susținea G. Călinescu, o capodoperă. Autorul își construia subiectul pornind de la un episod istoric real, cea de a doua domnie a lui Alexandru Lăpușneanul. Sursa nuvelei se află în cronică lui Grigore Ureche, situația fiind de natură să ne atragă atenția că sângele domnitor a fost o *persoană*, o ființă reală care a jucat un rol important în evul mediu românesc. Totuși, atunci când vorbim despre eroul nuvelei lui Negruzzi, recurgem la conceptul de *personaj*, cu precizarea că ar ilustra tipul tiranului sângele, de voință inflexibilă. Dar atât uciderea celor 47 de boieri, cât și otrăvirea lui Lăpușneanul sunt crime politice, în spiritul epocii, consemnate, nu fără oroare, și de Ureche. Lăpușneanul nu pare să fie mai mult decât expresia particulară a unei umanități ce aparține unui *loc* și unui *timp*. O lectură paralelă a cronicii și a nuvelei ne atrage atenția că eroul lui Negruzzi, deși seamănă cu domnitorul evocat de cronicar, este *altfel*. Negruzzi nu *transcrie*, pur și simplu, episodul ales, ci, asemenea copiștilor infideli ai cronicarului, „interpolează”, introduce elemente noi: își prezintă eroul preocupat să aranjeze în piramidă capetele tăiate ale boierilor uciși, își poartă soția să-i arate ce-a făptuit etc. Deși „dezvoltă” în spiritul cronicii, elementele introduse de Negruzzi îndepărtează de adevărul istoric. Toate aceste „interpolări” nu sunt altceva decât *licențe istorice* la care Negruzzi recurge sistematic, urmărind o *intenție*, aceea de a trăda natura demonică și factorul patologic care pot explica plăcerea crimei. Imaginea domnitorului, împinsă astfel în monstruos, se îndepărtează de modelul ei, dar și de adevărul particular al *persoanei*, pentru a ajunge la adevărul general al *personajului*.

Această distorsiune a adevărului-etimon ne previne, totodată, că, într-o operă literară, ierarhiile de importanță se schimbă, sarcina simbolică a imaginii fiind resimțită a fi mai importantă decât fidelitatea față de real, în aspectele lui particulare.

## LATINITATEA LIMBII ROMÂNE

Limba română, ca și poporul român s-a format în urma unui proces istoric îndelungat cunoscut sub numele de etnogeneză. Acest proces a început cu mult înainte de cucerirea Daciei de către Imperiul Roman, prin contactele pe care le-au avut cele două civilizații, contacte economice, culturale dar, mai ales, lingvistice. S-a spus că durata scurtă a stăpânirii romane la nordul Dunării ar fi fost un impediment în calea romanizării populației autohtone – geto-dacii – însă există numeroase exemple care vin să arate că procesul de romanizare a fost de mai scurtă durată: Panonia, Hispania, Gallia, Moesia.

La aceasta se mai adaugă și împrejurarea că romanitatea de la nordul Dunării n-a încetat definitiv cu anul 271. intervențiile cu caracter durabil sau trecător ale imperiului în regiunile de dincoace de Dunăre, în decursul celor 3-4 secole de după părăsire a Daciei, legăturile continue între cele două maluri ale Dunării, răspândirea creștinismului în limba latină între populațiile din fosta Dacie, caracterul limbii latine ca mijloc de comunicare între diferitele populații eterogene, au făcut ca această limbă să se răspândească și mai departe, iar procesul romanizării să continue și după părăsirea provinciei.

Istoria, arheologia și lingvistica arată o puternică romanitate la Dunărea de Jos și în Dobrogea până pe la sfârșitul veacului al VI-lea. Această romanitate a jucat un rol hotărâtor în răspândirea și întărirea romanizării ținuturilor din cuprinsul fostei provincii și după abandonarea ei oficială. Ca în toate timpurile, și acum, inter-migrația de pe un mal pe altul al fluviului era o realitate vie, cu aspecte bogate pe plan economic, social și cultural. Până la venirea slavilor și a bulgarilor, teritoriul dintre Haemus și fâșia adiacentă malului stâng al Dunării constituia o regiune de intensă romanitate răsăriteană.

Multe din obiectele arheologice din secolul al IV-lea au caracter paleocreștin, mărturisind răspândirea în limba latină a noii religii. Tocmai această răspândire a creștinismului în fosta provincie Dacia constituie dovada persistenței unei populații romanizate, capabilă să îmbrățișeze noua credință.

Stăpânirea popoarelor migratoare era una limitată, cu caracter militar și în nici un caz nu poate fi vorba de o ocupare sau cuprindere efectivă a întregului teritoriu. Dimpotrivă, stăpânirea acestor popoare asupra regiunilor din fosta provincie pretinde și impune necesitatea existenței unei populații băștinașe.

Lipsa elementelor germanice din limba română încă nu pledează pentru originea balcanică a poporului român. Caracterul stăpânirii semiților germanice asupra Daciei, numărul restrâns al acestor semiții și lipsa unei conviețuiri efective, de durată, a daco-romanilor cu acestea n-a favorizat pătrunderea în limba română a unor cuvinte de origine germană.

În lipsa unor informații scrise pentru veacurile VI-X, va trebui să ne adresăm, în cele din urmă arheologiei, toponimiei și lingvisticii, pentru a putea face legătura de continuitate între populația daco-romană și poporul român.

Din cele prezentate mai sus reiese că *limba română este o limbă romanică* : structura ei, morfologia, sintaxa și elementele fundamentale ale lexicului; acelea de întrebuințare permanentă, de circulație internă, sunt de origine latină. Ceea ce au adăugat pe urmă slavii, în mai mare măsură, popoarele turcești în mai mică măsură, n-a putut modifica acest caracter inițial și fundamental al limbii noastre.

Pentru toate categoriile fundamentale ale vieții întrebuințăm termeni latini. Să dăm câteva exemple. Astfel, pentru a exprima noțiunile generale de *om, bărbat și femeie (homo, barbatus, familia; cf. mulier* din care a rezultat, în românește, *muiere*), precum și pe acelea care privesc familia: *părinte* (parentem), *fiu* (filius), *soră* (soror), *frate* (frater), *cumnat* (cognatus), *socru* (socer), *ginere* (generem).

Interesantă de urmărit, sub raportul termenilor de origine latină, este operațiunea transformării *grâului în pâine*. Grâul se *macină (machinare)* la *moară (mola)* sau se *pisează (pinsare)*, în *piuă (pilla)*, din *pilula*, diminutiv al cuvântului *pila*), prefăcându-se astfel în *făină (farina)*. Aceasta se *cerne (cernere)* cu *ciurul (cibrum, prin disimilare din cribrum)*, se amestecă cu *apă (aqua)*, și cu *aluat (allevatum)*, se *frământă (fermantare)*, se *soage (suigere)*, adică se dă formă de pâine și se pune pe *cârpător (coopertorium)* sau în *țest (testum)*. Urmează apoi *coacerea (coquere)* în *cuptor (coctorium)* până când *pâinea (panis, panem)* e gata.

Din exemplele aduse până acum, rezultă, credem cu prisosință, adevărul afirmației cu privire la bogăția și la însemnătatea elementelor latine în limba română. *Ele formează baza sau temelia acestei limbi și-i dau, împreună cu morfologia și sintaxa, caracterul de limbă romanică.*

Tot romanii au dat și numele poporului nostru. *Rumân* (forma român este mai nouă) derivă direct din numele foștilor stăpânitori ai Daciei. El este numele general și cel mai vechi al poporului nostru. Străinii – slavii și germanii și, după ei, și turcii – ne-au zis *vlahi* (vlasi, ulaghi, olahi) nume dat de ei popoarelor romanice; noi înșine ne-am numit unii pe alți – luându-ne după unitățile geografice – și munteni, moldoveni, olteni, ardeleni, bănățeni, dobrogeni, etc. Însă numele generic al poporului nostru, acel care cuprinde pe toți cei de o limbă, a fost și rămâne numele vechi de rumân sau român.

**Prof. dr. Iurea Ionuț**

O altă problemă o reprezintă rețelele de socializare, acestea prezentând multe riscuri. Oricine poate obține informații valoroase sau poze private de pe profilul nostru dacă nu suntem grijulii. Ca să evităm astfel de situații trebuie să urmăm câțiva pași de bază.

1. **Setează-ți profilul astfel încât doar prietenii îți pot vedea informațiile și pozele.**
2. **Ai grijă pe cine adaugi în lista ta de prieteni. Lista ta ar trebui să fie compusă doar din persoane pe care le-ai întâlnit în viața reală și în care ai încredere.**
3. **Dacă cineva te deranjează poți lua măsuri împotriva lui.** Dacă persoana respectivă e în lista ta de prieteni, o poți șterge sau chiar îi poți interzice să vadă orice date din profilul tău (mergi la **Privacy Settings**, apoi **Blocked People and Apps**).

Trebuie să înțelegi că orice informație pe care o publici pe internet nu o mai poți controla sau șterge după. Chiar dacă există un buton de “Delete” întotdeauna va fi stocată o copie de backup. Așa că ai grijă ce informații postezi. NICIODATĂ să nu-ți postezi numărul de telefon sau adresă sau poze cu tine în ipostaze compromițătoare.

Ca să ne ferim de hărțuiri...

- Păzește-ți informațiile personale. Nu da informațiile tale nimănui online, chiar dacă vorbești cu cineva prin mesagerie instantă sau ești pe un blog, chat room, etc.
- Niciodată să nu-ți spui parola. Nici măcar prietenilor.
- Dacă cineva îți trimite un mesaj amenințător, nu-i răspunde. Pentru o persoană rău-voitoare, o reacție din partea ta înseamnă o victorie.
- Niciodată să nu deschizi e-mailuri de la cineva pe care nu-l cunoști sau de la cineva care știi că îți vrea răul.
- Nu posta nimic pe internet din ceea ce nu vrei ca alții să vadă. Odată postată pe internet o informație poate fi preluată ușor.
- Nu trimite mesaje atunci când ești nervos sau supărat. Înainte să apeși „Send” gândește-te cum te-ai simți tu dacă ai primi un astfel de mesaj.
- Ajută copiii care sunt hărțuiți. Nu participa la astfel de activitate și arată adulților mesajele pe care le vezi.

Internetul este un loc liber și nu este reglementat sau controlat. De aceea, pe lângă toate informațiile folositoare și lucrurile amuzante pe care le găsiți acolo, puteți întâlni și lucruri nu tocmai plăcute. Ca să evităm astfel de situații cel mai bine e să filtrăm din start informațiile care ajung la noi sau care pleacă de la noi.

**Prof. Mocanu Ecaterina**

## ADOLESCENTUL ȘI SIGURANȚA PE INTERNET

Internetul este un loc în care foarte multe persoane se simt în siguranță, tocmai datorită faptului că nimeni nu știe cu adevărat cine sunt. Totuși, acest lucru nu le poate feri de diverse probleme cum ar fi virusarea computerului și pierderea tuturor fișierelor (fotografii, muzică, texte) sau de întâlnirea unor persoane care să le hărțuiască.

Iată câteva sfaturi pentru a fi în siguranță când navighezi pe internet.

- 1. Nu da click pe link-urile suspecte.** În timpul navigării tale pe internet nu da click pe nici un link care ți se pare suspect, fie primit pe email, pe clienții de instant messenger cum ar fi Yahoo Messenger, MSN, Skype sau întâlnit pe site-urile pe care le vizitezi. Verifică atent inclusiv link-urile primite de la prieteni. Este posibil ca aceștia să aibă calculatorul virusat și să trimită astfel de link-uri fără voia lor și astfel poți să te virusezi și tu.
- 2. Nu descărca și nu rula** programe sau fișiere din surse necunoscute sau suspecte. De foarte multe ori acestea sunt trimise de un program numit "backdoor" și conține viruși. Este indicat să ceri confirmarea trimiterii acestor programe sau fotografii. De asemenea, nu descărca programe de pe internet de pe pagini suspecte.
- 3. Nu vorbi cu străinii.** Pe clienții de mesaje instant, pe site-urile sociale sau pe chat nu stabili legături și nu răspunde persoanelor străine, iar dacă intri într-un dialog cu acestea, nu stabili întâlniri reale și nu furniza informații personale.
- 4. Nu transmite informații confidențiale sau personale.** Nu furniza informațiile tale personale, cum ar fi adresa, numărul de telefon, vârsta) pe internet în nici un mediu (mesagerie instantă, email, bloguri, forumuri). Pentru crearea unui cont pe un site social nu permite vizualizarea acestui tip de informații decât a celor selectați ca prieteni și evident, nu acceptă crearea unei legări de prietenie cu persoane necunoscute. Pentru bloguri, forumuri și alte tipuri de comunicație (cum ar fi site-urile de jocuri spre exemplu) utilizează un pseudonim și folosește eventual o adresă de email alternativă și creată special pentru acest tip de activități.
- 5. Spyware și Malware.** Dacă stația ta de lucru începe să afișeze mesaje care te invită să cumperi anumite produse, sau te anunță câștigarea unui premiu sau orice alt gen de invitație, calculatorul tău este infectat și este imperativ necesar să rulezi un program pentru devirusare.
- 6. Instalează programe de protecție a calculatorului.** Instalează un antivirus și un program tip firewall care oferă protecție în timp real și care te pot salva de o infectare a calculatorului. Din când în când este indicat să rulezi și un program anti-spyware.

## CUM SĂ ÎNVĂȚĂM MAI UȘOR?

Ca să nu uiți ceea ce ai învățat nu trebuie să înveți doar pentru a lua o notă bună (deoarece vei ține minte doar în ziua cu examenul, iar după aceea vei uita), ci ca să acumulezi cât mai multe informații. Informațiile pe care le înveți le memorezi foarte bine dimineața și seara. Transcrie lucrurile importante după caiet pe o foaie și aranjează tot sub formă de scheme, chenare colorate cu diferite culori (în acest fel îți antrenezi memoria, iar la examen când te gândești la o teoremă sau o definiție îți aduci aminte unde era situată pe foaie și cum era colorată, iar în acest stil îți aduci aminte și teoria). După ce crezi că ai învățat bine totul, scrie pe foițe colorate anumite cuvinte cheie din textul învățat, așa atunci când vezi cuvântul repeți din nou toată fraza pe care tu o ai deja în memorie. Încearcă chiar va merge, succes.

În mod concret pașii pe care trebuie să îi urmezi sunt:



- Orice om reține 10% din ceea ce citește și 90% din ceea ce face, de aceea este indicat ca, după ce terminați de lecturat, să vă notați ideile principale pe o foaie sau să faceți o schemă, fiindcă așa veți memora mai multe informații. În cazul în care trebuie să rețineți ani, puteți face asocieri cu date importante din viața voastră sau să vă jucați cu cifrele;
- Încercați să memorați creând o poveste din datele și informațiile ce trebuie învățate, apoi spuneți cu voce tare ceea ce ați reținut. Această tehnică dă rezultate mai ales atunci când învățați la istorie, la română ori la geografie. Încercați să înțelegeți, nu să tociți.
- La matematică și fizică trebuie să memorați formulele ca atare, însă nu înainte de a înțelege ce înseamnă fiecare formulă și cum o puteți aplica.
- Folosiți metoda cuvântului – cheie: dacă nu izbutiți să țineți minte un termen sau un cuvânt într-o limbă străină, asociați-l cu un alt cuvânt. Atunci când trebuie să vă reamintiți ceea ce ați memorat, faceți apel la cuvântul – cheie.
- Foarte important e să înțelegeți ceea ce citiți, nu să tociți. Nu este obligatoriu să reproduceți, cu exactitate un rezumat sau o lecție ci să încercați să povestiți cu expresiile voastre ce ați înțeles.

**TOAMNA PETRECERILOR**

Încă din prima zi de școală claselor a IX-a se gândesc la “Balul Bobocilor”, iar cei de clasa a XII-a la petrecerea majoratului.

Zis și făcut, în calitate de diriginte a clasei a IX-a A împreună cu elevii și cu ajutorul diriginților de clasa a IX-a B și C am organizat pas cu pas, precum și cu elevii clasei a XII a în calitate de “mai marii” celor mai mici, precum și cu sprijinul, ajutorul sponsorilor: “Primăria Voinești”, salonul “Elise”, restaurantul “La Alin” și magazinul “Alexa” am demarat acțiunea.

Și s-a propus, și s-a discutat, și s-a votat și în cele din urmă s-a decis ca Majoratul să se serbeze la “Cabana Voina – Argeș”.

Forfot mare, pregătiri pe cinste, rochii, costume, ținute, organizare, excursie pe cinste. Profesorii împreună cu elevii, conducerea școlii au plecat într-o excursie de două zile la “Voina”. O zonă muntoasă care te încântă cu armonie, liniște, pace, dar și aer curat, apă curgătoare, păduri de o parte și de alta a râului, și a văii unde era așezată cabana. Am început cu o drumeție, plimbări prin pădurile din jurul cabanei, seara a început cu pregătirea unui foc de tabără în jurul căruia ne-am strâns și am început să povestim despre cei patru ani de liceu alături de profesori, evenimente care ne-au marcat, în continuare a urmat o petrecere cu muzică, distracție, dans și voie bună. A fost frumos, tinerii care acum sunt “majori”, responsabili s-au distrat frumos, împreună cu profesorii și diriginții lor. S-a văzut maturitatea, responsabilitatea, buna creștere, bunul simț de care au dat dovadă. A doua zi totul a revenit la normal, cu regret și nostalgia clipelor petrecute împreună ne-am întors acasă.

Nu s-a terminat bine cu Majoratul că au început pregătirile pentru “Balul Bobocilor” pentru clasele a-IX-a.

Toți elevii ca un furnicar s-au pregătit, cei de-a XII-a A cu organizarea și prezentarea elevii Tudorache Diana și Tița Mihai, unii cu dansurile, cu scenete, alții cu muzica, cu prezentările de modă “eco” și multe altele. Astfel că pe 4 Noiembrie s-a desfășurat unul din cele mai frumoase “Baluri ale Bobocilor” în incinta Casei de Cultură “Rodica Bujor”. A fost și un juriu format din reprezentanți ai primăriei, sponsori, elevi, profesori, care au decis prin vot “Miss Boboc 2011-2012”, eleva Trandafir Ionela și “Mister Boboc 2011-2012” elevul Ponescu Ciprian, ambii elevi în clasa a IX-a A. Balul a ieșit foarte bine, lume multă, toți ne-am distrat, am urmărit cu entuziasm probele participanților, am dansat, am cântat, a fost o distracție pe cinste.

Au trecut și aceste evenimente frumoase de neuitat, au rămas doar amintirile frumoase, experiențele inedite, prietenii care pot dăinui peste ani, s-au născut noi prietenii, iar pentru noi profesorii încă o generație care trece și pleacă din viața noastră ca să-și împlinească destinul, să ne preamărească, să se împlinească și să ne formeze ca OAMENI cu care să ne mândrim, să ne urmeze în carieră și de ce nu să se mândrească cu noi că le-am fost dascăli, sfătuitori, prieteni. În fond NOI formăm caractere, OAMENII DE MÂINE care, să ducă destinele acestei țări mai departe. Fiecare om are câte puțin, poate clădi puțin câte puțin, un DESTIN, o CARIERĂ, un OM care mai târziu, peste ani poate deveni, profesor, avocat, economist, un OM.

Și în încheiere ca să nu ne apuce nostalgia, trebuie să le mulțumim acestor tineri că ne-au ales să le fim profesori, dascăli, prieteni sau amici.

**Prof. Marin Mioara – coordonator programe și proiecte**

**UN ALT MOD DE A GÂNDI VIITORUL**

Un economist american spunea: „*Cu mica proprietate se poate trăi mult și prost, atât proprietarul cât și societatea în ansamblu*”.

Fărămițarea agriculturii (peste 5 milioane de proprietari de pământ), constituie principala cauză a prăbușirii producției vegetale și animale. La aceasta se adaugă lipsa oricărui criteriu de educație agricolă, ecologică și economică a posesorilor de terenuri.

Este îngrijorătoare distanța ce separă agricultura românească de cercetare și învățământ.

Cercetarea și învățământul nu aduc profit imediat și direct. În fapt, ele generează valori.

Din punct de vedere economic, învățământul creează specialiști, iar cercetarea creează cunoaștere. Aceste elemente sunt baza unei agriculturi performante.

Franța are un specialist la 50 de fermieri, la noi specialiștii au fost izolați sau pur și simplu au intrat în șomaj.

Agricultura a intrat într-o fundătură, de aceea este necesar „un nou început”.

Securitatea alimentară nu se va asigura prin alternativa importurilor.

Agricultura viitorului presupune pregătire profesională, o altă concepție, alt nivel tehnologic, gestionarea resurselor și mobilizarea la muncă.

S-a estimat că România ar putea hrăni 60 de milioane locuitori.

Dacă privim în urmă știm că se poate. În comuna Voinești am avut o generație de aur a horticulturii românești, formată din oameni ca domnii: dr. doc. Nicolae Ștefan, dr. doc. Ilarie Isac, Aurel Șuța, Gheorghe Moruju, Tudosescu Oprea, Nica Stelian și mulți alții care prin pasiune și muncă au schimbat în bine destinul locuitorilor de pe Valea Dâmoviței, făcând din această zonă un brand național.

Acești cercetători au știut că rezultatele nu vor veni fără ridicarea nivelului de cunoștințe al localnicilor, de aceea au înființat la Voinești învățământul horticol. Inițiativa a fost a domnului Nicolae Ștefan, iar cercetătorii Stațiunii de Cercetare și Dezvoltare pentru Pomicultură au activat ca profesori de specialitate.

În prezent domnul Nicolae Ștefan, Gheorghe Moruju și Ilarie Isac sunt cetățeni de onoare.

Trebuie să așteptăm că pasiunea și dragostea pentru pomicultură vor renaște la tânara generație care va înțelege că șansele de reușită depind de cunoștințele și competențele dobândite prin studiu și practică.

Domnul dr. doc. Nicolae Ștefan ne transmite că: „... cea mai frumoasă și reconfortantă profesiune este cea de pomicultor, cuplată cu cea de bun economist și organizator. Este necesar să nu se uite că vocația naturală, tradiția, prezentul și viitorul acestei zone este cultura pomilor fructiferi”.

**Prof. ing. Tița Iulia**